

Specifieke regelingen die vaak in templates van ICON-samenwerkingsovereenkomsten voorkomen – na staatssteuncheck

Hierna volgende regelingen zijn aangebracht door de Strategische Onderzoekscentra en Speerpuntclusters en zijn bekeken vanuit staatssteunregelgeving.

Regeling van ‘verbonden ondernemingen’

Regeling van toegangsrechten tot voorgrondkennis van de onderzoeksorganisaties voor de verbonden ondernemingen (in de zin van artikel 1:20 van het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen) welke gerelateerd zijn aan de industriële projectpartners in een ICON-project:

- De regeling in het model van toegang tot voorgrondkennis aan redelijke en eerlijke voorwaarden (of royaltyvrije voorwaarden) die stelt dat zij eenzelfde regime van toegangsrechten (op de voorgrondkennis en achtergrondkennis van onderzoeksorganisaties) genieten zoals de projectpartners van een ICON-project zelf kan enkel voor deze verbonden ondernemingen die binnen de ondernemingsgroep de taak vervullen om de projectresultaten van de onderzoeksorganisatie te gebruiken voor het gebruik van de eigen IP (van de projectpartner of een verbonden onderneming in de ondernemingsgroep) en/of deze projectresultaten van de onderzoeksorganisatie nodig hebben voor de exploitatie van de eigen IP (van de projectpartner of een verbonden onderneming in de ondernemingsgroep). Andere verbonden ondernemingen in de ondernemingsgroep zijn te beschouwen als derde partijen.
- Toegangsrechten op voorgrond-/achtergrondkennis van onderzoeksorganisaties voor verbonden ondernemingen te beschouwen als derde partijen zijn steeds aan marktprijs. Een vergoeding is te beschouwen als marktprijs indien het voldoet aan de elementen bepaald in punt 29 Kaderregeling O&O&I. Hoe hoger het aantal entiteiten hoe hoger de marktprijs.

Regeling voor activiteiten in het kader van research use, gebruik voor onderzoeksdoeleinden, internal research, ...

Concreet betreft het de vraag of de concrete activiteiten vallend onder boven genoemde termen al dan niet moeten worden begrepen als niet-economische dan wel als economische activiteiten.

De Kaderregeling O&O&I is hier duidelijk over: enkel activiteiten welke te beschouwen zijn als activiteiten vernoemd in punt 19, in het bijzonder punt 19a van de Kaderregeling O&O&I – concreet: onafhankelijk onderzoek en opleiding uitgevoerd door een organisatie in de zin van onderzoeksorganisatie zoals bepaald in genoemde Kaderregeling, zijn te beschouwen als niet-economische activiteiten. Met andere woorden: activiteiten welke vallen onder boven genoemde begrippen en worden uitgevoerd door ondernemingen zijn activiteiten met een economisch karakter. Een en ander is bepalend voor het toepasselijk regime van toegangsrechten op voorgrondkennis van de onderzoeksorganisaties: in geval van aanwending voor economische activiteiten kunnen deze toegangsrechten marktconform, dan wel onder toepassing van de strikte voorwaarden hiertoe aan eerlijke en redelijke condities worden verleend.

Voor de volledigheid vermelden we nog dat de toegangsrechten op de voorgrond- en achtergrondkennis van onderzoeksorganisaties die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de taken van het ICON-project zelf aan de projectpartners kunnen worden verleend ‘at no cost’.

Voorbeelden van de facto exclusieve regelingen

Alhoewel niet totaal onmogelijk, is exclusiviteit in het bijzonder met betrekking tot voorgrondkennis van een onderzoeksorganisatie in het kader van een ICON-project niet wenselijk en dit om twee redenen:

- dit gaat in tegen de geest van het ICON-projecttype, waar samenwerking en niet-exclusieve toegangsrechten op voornoemde kennis van een onderzoeksorganisatie primordiaal zijn;
- voorafgaandelijk bepaalde exclusiviteitsregelingen met betrekking tot voorgrondkennis van een onderzoeksorganisatie (bijvoorbeeld in een template*) kunnen in elk geval niet: een onderzoeksorganisatie moet steeds het principe van niet-preferentieel aanbod van haar onderzoeksresultaten aan alle potentiële gebruikers kunnen eerbiedigen.

Voorbeeld.: het voorafgaandelijk bepalen dat voorgrondkennis gegenereerd door een onderzoeksorganisatie in een voorafgaand project met toekenning van niet-staatssteun (SBO-project/onderzoeksdeel van een ICON-project, ...) voorbehouden is om als achtergrondkennis in een volgend project met toekenning van staatssteun (bedrijfproject) in te zetten.

Er is duidelijk sprake van een de facto exclusieve regeling met betrekking tot toegangsrechten op de voorgrondkennis in volgende gevallen:

- Een regeling van niet-exclusieve toegangsrechten op de voorgrondkennis, onder meer van de onderzoeksorganisatie(s), die onderling geldt voor de projectpartners doch, op het moment dat een derde partij een niet-exclusief toegangsrecht wenst te bekomen, komt te vervallen en vervangen wordt door een regeling van aanbod van exclusieve toegangsrechten aan de projectpartners.
- Het opleggen van een tijdelijk verbod door de industriële projectpartners aan de onderzoeksorganisaties van het doen van contract research met de gemeenschappelijke eigen voorgrondkennis. De industriële projectpartners genieten hier een exclusiviteit.

Een onderlinge regeling tussen de projectpartners met toegangsrechten op de voorgrondkennis van onderzoeksorganisaties met een exclusief karakter kan enkel:

- in het model van toegang tot voorgrondkennis aan marktcondities,
- indien de context van het specifieke project dit toelaat zonder afbreuk te doen aan de geest van het ICON-projecttype,
- rekening houdend met de betrokken concrete projectresultaten zelf,
- mits naleving van de voorschriften in de Kaderregeling O&O&I (bijvoorbeeld first right of negotiation en nagaan van hogere biedingen op de markt): de onderzoeksorganisaties moeten bij toekenning van exclusieve toegangsrechten op hun projectresultaten hiervoor een marktprijs aanrekenen.

Voorbeelden van (de facto) exclusieve regelingen voor model toegang tot voorgrondkennis aan marktcondities:

Beide onderstaande regelingen in samenwerkingsovereenkomsten zijn eventueel mogelijk indien aan hoger vermelde voorwaarden gesteld voor exclusieve regelingen is voldaan.

Right of First Negotiation. During the term of the Project, each party willing to grant a third party (other than its Affiliates) a non-exclusive license to Foreground it owns, will promptly notify the other parties in writing. During a period of three months counting from the date of such notification and subject to the waiver procedure set out in article [XX] below, each other party shall have the right to

negotiate an exclusive or sole Exploitation license to that Foreground in its Field of Interest, subject to the condition that the parties exercise a reciprocal right to solicit more economically advantageous offers from third parties so that the other party has to match its offer accordingly. To the extent not conflicting with such exclusive or sole licenses granted to the parties within that term and subject to the provisions of article [XX] and [XX] in case of jointly owned Foreground, the owner of the Foreground shall have the right to grant non-exclusive licenses to that Foreground to any third party.

Waiver of Access Rights. During the term of the Project, each party willing to grant a license to its Background or Foreground that would restricts an Access Right of another party, will promptly notify the Steering Committee and the other parties. Within three (3) months from receipt of such notice, each of the other parties will inform the requesting party and the Steering Committee of its decision to grant or refuse a waiver of its (right to request) Access Rights to the said Background or Foreground. Any refusal must be based on such party's legitimate interests in its respective Field of Interest (if applicable) and will be duly substantiated.

Onderstaande regeling in samenwerkingsovereenkomsten is te mijden omwille van inbreuken op de mededingingsregelgeving en op de staatssteunregelgeving.

Non-patented joint Foreground. The joint owners of Foreground will establish an agreement regarding the allocation and terms of exercising their joint ownership. However, where no joint ownership agreement has yet been concluded, each joint owner shall have the right to

(a) use such Foreground for Research Use in accordance with article [XX] and for Exploitation (other than through the granting of licenses) in accordance with article [XX], without being required to account to any other joint owner. However, if such Foreground is jointly owned by a Company and a Research Institution, the Research Institution shall up until twelve (12) months after termination of the Project not use such Foreground to perform bilateral contract research for a commercial entity aiming at the development of products or services that are directly competitive to products or services developed by that Company under the Project in its Field of Interest.